

**UCHWAŁA NR XL/272/2021
RADY GMINY KAWĘCZYN**

z dnia 27 października 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „ Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019 — 2022” za okres 2 lat tj. od października 2019 r. do września 2021 r.

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 710, zm. 954) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy Kawęczyn z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019 – 2022” za okres od października 2019 r. do września 2021 r., jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kawęczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Kawęczyn

Piotr Gebler

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY KAWĘCZYN NA LATA 2019-2022”

za okres od października 2019 r. do września 2021 r.

Celem programu opieki nad zabytkami jest realizacja dwóch priorytetów:

- 1) ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Kawęczyn,
- 2) promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Kawęczyn.

Program określa kierunki działań i zadania podejmowane przez gminę, mające na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego.

W analizowanym okresie stan ewidencyjny zabytków nieruchomości i ruchomych wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków nie uległ zmianie. Z obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy żaden nie jest własnością samorządu. W związku z tym gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad nimi. Gmina jest natomiast w posiadaniu zaledwie kilku obiektów, które wpisane są do gminnej ewidencji zabytków. Z obiektów architektury i budownictwa wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy najlepiej zachowane są obiekty będące własnością parafii. Najgorszy stan zachowania reprezentują zabytki będące własnością prywatną.

Wykaz zabytków nieruchomości zawarty został w tabeli nr 3 „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019-2022” na stronie 49. Wykaz zabytków archeologicznych znajduje się również w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019-2022” w tabeli nr 5 na stronach od 52 do 54.

Dla priorytetu I - Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako element rozwoju gospodarczo - społecznego gminy, przyjmuje się następujące wskaźniki oceniające poziom realizacji programu opieki nad zabytkami:

·Kierunek działań I.1 – podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego gminy na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne w którym uwzględniono następujące zadania:

ØWprowadzenie do MPZP odpowiednich zapisów dotyczących kształtowania przestrzeni i zabudowy oraz poprawa zapisów oraz rozszerzenie ich w MPZP w obszarze zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

W badanym okresie sprawozdawczym Gmina Kawęczyn uchwaliła Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów położonych w m. Marianów-Kolonia, Marianów Kolonia-Zachód. Paragraf 8 tejże uchwały mówi o ochronie dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej. Plan ten był konsultowany z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

ØOznakowanie obiektów ujętych gminnej ewidencji zabytków, wraz ze zdjęciami poprzez dodanie warstwy w Systemie Informacji Przestrzennej

W okresie sprawozdawczym wprowadzono kilka obiektów zabytkowych do Systemu Informacji Przestrzennej e-mapa GEOSYSTEM. Obiekty będą systematycznie nanoszone w kolejnych latach obowiązywania GPOnZ.

ØZadania dla gminnej ewidencji zabytków w postaci zakładania nowych kart adresowych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków dla obiektów nieoznaczonych i nieujętych w gminnej ewidencji zabytków; aktualizacja zmian w stosunkach własnościowych oraz zmian stanu prawnego systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane nowe dane i aktualizowaną

w przypadku zmian w wyniku rozbiórek i remontów dokumentację fotograficzną; propozycje skreślenia z ewidencji obiektów nieistniejących lub tych, które utraciły cechy zabytkowe

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono aktualizacji istniejących obiektów w gminnej ewidencji zabytków oraz nie dodawano i nie usuwano obiektów z ewidencji. Ewidencja była aktualizowana w 2018 r.

ØProwadzenie monitoringu możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, w tym również z różnych programów i inicjatyw europejskich, przeznaczonych na działania związane z ochroną dziedzictwa

W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano działań na rzecz ochrony dziedzictwa, które wymagałyby pozyskiwania środków. Tym samym nie pozyskiwano zewnętrznych środków finansowych na te działania.

ØMerytoryczna pomoc właścicielom zabytków w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o przyznanie środków na odnowę zabytku z funduszy unijnych, budżetu państwa oraz dotacji samorządowych

W okresie sprawozdawczym żaden z właścicieli nie zwrócił się o pomoc w sprawie aplikowania o przyznanie środków zewnętrznych.

Gmina Kawęczyn corocznie zabezpiecza środki na dotacje na odnowę zabytków.

W 2019 i 2020 roku nikt nie wnioskował o udzielenie dotacji samorządowej na odnowę zabytków.

W 2021 roku złożono 1 wniosek i udzielono dotacji w wysokości 10 tysięcy złotych na konserwację dwóch zabytkowych feretronów w kościele pw. św. Andrzeja Apostoła w Tokarach Pierwszych.

·Kierunek działań I.2 Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego gminy na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne:

ØWykorzystanie obiektów zabytkowych w tworzenie produktów turystycznych lub obsługę ruchu turystycznego

Gmina Kawęczyn ma opracowany system szlaków konnych "Kawęczyńska Przygoda w Siodle" oraz piesze i rowerowe szlaki dydaktyczne "Kawęczyn". Szlaki funkcjonują oficjalnie od 26 kwietnia 2014 r. Jedną z ich funkcji jest eksponowanie obiektów zabytkowych. Przebieg tras uwzględnia możliwość poznania zabytków architektonicznych Gminy Kawęczyn. Szlaki obejmują kilkanaście tras turystycznych oznakowanych w odpowiedni sposób. Użytkownicy szlaków poznają zabytkowe obiekty, które zostały szczegółowo opisane na tablicach informacyjnych rozlokowanych w obrębie tras.

ØPopularyzacja zasobów kulturowych w środkach masowego przekazu

·Gmina Kawęczyn w 2020 r. przygotowała filmy promujące zabytkowe kościoły znajdujące się na terenie gminy: w Głuchowie, Kowalach Pańskich i Tokarach. Filmy ukazują dziedzictwo kulturalne tych obiektów sakralnych wpisanych do ewidencji zabytków. Filmy mają na celu promocję zabytków oraz zachęcanie turystów do zwiedzania tychże obiektów. Filmy te dostępne są w mediach społecznościowych Gminy Kawęczyn, na kanale you tube oraz stronie internetowej www.kaweczyn.pl.

·Gmina Kawęczyn w okresie sprawozdawczym wydała następujące publikacje:

- „Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalach Pańskich – w stulecie działalności” autorstwa Bartosza Stachowiaka z 2019 r. w której przedstawiona jest także historię miejscowości Kowale Pańskie.
- „Kawęczyniak 1995-2020 czasopismo Samorządu Gminy Kawęczyn” autorstwa prof. Ryszarda Kowalczyka, wydana w październiku 2020 roku - Kawęczyniak relacjonuje wszelkie wydarzenia kulturalne i historyczne, które mają miejsce na terenie gminy Kawęczyn. Dostępny jest na stronie gminy Kawęczyn www.kaweczyn.pl oraz w mediach społecznościowych gminy.
- „Wspomnień blask” autorstwa Pauliny Woźniak i Jana Nowaka z 2020 r. (2 tomy)- zawiera historię naszego regionu zawartą we wspomnieniach mieszkańców Gminy Kawęczyn, którzy przeżyli wojnę oraz czasy komunizmu.

·Ponadto w 2021 roku gmina ogłosiła konkurs fotograficzny „MOJA GMINA W OBIEKTYWIE”, który miał na celu ukazanie najpiękniejszych miejsc, piękna oraz dziedzictwa gminy. Najlepsze zdjęcia zostały zamieszczone na kalendarzu promocyjnym gminy.

ØPromowanie tematyki ochrony dziedzictwa do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez wspieranie i organizowanie zajęć na rzecz budowania więzi ze środowiskiem kulturowym gminy

Gmina Kawęczyn organizuje od roku 2000 „Konkurs Wiedzy o Gminie Kawęczyn” kierowany do dzieci i młodzieży. Konkurs popularyzuje gminę oraz jej zabytki. Uczestnicy podzieleni są na dwie grupy wiekowe: dzieci ze szkół podstawowych z klas IV-VI i młodzież z klas VII-VIII. Każda grupa rozwiązuje test wiedzy, składający się z pytań otwartych i testu wyboru. Uczniowie przygotowujący się do konkursu korzystają m.in. z następujących opracowań:

a. Monografii Gminy Kawęczyn autorstwa księdza dr Henryka Witczaka, „Dziedzictwo wieków — z dziejów Gminy Kawęczyn” wydanej w roku 2010,

b. Monografii pt. „Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Kawęczyn — zarys historyczny” autorstwa Bartosza wydanej w roku 2011,

c. Publikacji autorstwa Pauliny Bocian i Moniki Jatczak „Mała architektura sakralna Gminy Kawęczyn. Krzyże i kapliczki przydrożne” wydanej w 2014 r.

d. Folderu promocyjnego Gminy Kawęczyn z 2015 r. wydanego w formie mapy gminy z naniesionymi szlakami konnymi oraz pieszymi i rowerowymi szlakami dydaktycznymi.

W 2020 roku ze względu na ograniczenia związane z panującą pandemią koronawirusa konkurs się nie odbył. XX finał Konkursu Wiedzy o Gminie Kawęczyn miał miejsce 11 czerwca 2021 roku. W bazie pytań konkursowych znalazły się pytania dotyczące zabytków znajdujących się na terenie gminy Kawęczyn.

ØPodjęcie współpracy z instytucjami wprowadzającymi dodatkowe oznakowanie obiektów zabytkowych na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych w celu informowania i ułatwiania dojazdu do tych obiektów

W okresie sprawozdawczym nie podjęto działań w tym zakresie.

ØStworzenie trasy turystycznej po kapliczkach/figurach/krzyżach znajdujących się na terenie gminy w postaci mapy z rozmieszczeniem ww. obiektów.

W okresie sprawozdawczym nie stworzono nowej trasy turystycznej po kapliczkach/figurach/krzyżach znajdujących się na terenie gminy. Gmina Kawęczyn posiada jednak zbiór pt. „Mała architektura sakralna w Gminie Kawęczyn. Krzyże i kapliczki przydrożne.” z 2014 r., który zawiera historię i fotografie obiektów małej architektury sakralnej na terenie naszej gminy.

ØUmieszczenie tablic zawierających krótką informację na temat historii obiektu

W okresie sprawozdawczym nie wykonano w/w tablic.

·Kierunek działania I.3 Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego:

ØKonservacja historycznych nagrobków na: cmentarzu katolickim w Kowalach Pańskich, cmentarzu grzebalnym w Milejowie, cmentarzu katolickim w Głuchowie

Na cmentarzu parafialnym w Głuchowie znajduje się 5 grobów, w których pochowane zostały ofiary hitlerowskiego mordy z dnia 9 września 1939 roku. Dwa groby znajdowały się w bardzo złym stanie, jeden z nich praktycznie już nie istniał. Konieczne było ich odtworzenie i renowacja polegająca na postawieniu nowych pomników.

Gmina Kawęczyn wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego z prośbą o wsparcie wyżej wymienionych przedsięwzięć.

W dniu 04.03.2020 r. podpisano porozumienie z Wojewodą Wielkopolskim w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, które obejmowało postawienie jednego wspólnego pomnika nagrobnego w miejscu spoczynku Józefa Borysia i Józefa Gidelskiego – ofiar II wojny światowej; demontaż starego grobu, wykonanie nowego pomnika wraz z montażem w miejscu spoczynku ofiar II wojny światowej Ksawerego Mariańskiego na cmentarzu parafialnym w Głuchowie; prowadzenie przy współpracy z Wojewodą, ewidencji cmentarzy i grobów wojennych oraz imiennej ewidencji pochowanych w grobach wojennych na terenie Gminy. Gmina Kawęczyn otrzymała 10.000,00 zł dotacji na w/w zadania.

3 września 2020 roku dokonano odbioru robót dla zadania pn. „Postawienie jednego podwójnego pomnika oraz jednego pojedynczego ofiarom hitlerowców na cmentarzu w Głuchowie”. Wykonawcą była firma PPHU Jerzy i Dariusz Bednarek Sp. J. ul. Komunalna 2 62-700 Turek.

ØOpracowanie planu remontów i konserwacji obiektów małej architektury (kapliczki, krzyże, pomniki, miejsca pamięci)

Remonty obiektów małej architektury w ostatnim czasie są przeprowadzane przy wsparciu ze środków funduszu sołeckiego. W terminie do 30 września każdego roku zebranie sołeckie uchwała planowane zadania na które zostanie wydatkowany fundusz sołecki w kolejnym roku.

W 2021 r. odnowiono 2 kapliczki przydrożne w miejscowości Ciemięń i Milejów.

Remont kapliczki w Milejowie rozpoczął się w 2018 roku. Prace trwały od czerwca do jesieni 2019 roku. Wykonawcą była firma Andrzeja Jafry z Cisewa, natomiast zabezpieczeniem fundamentów zajął się Waław Górski z Ciemienia. Firma Macieja Górskiego. Firma Ogólnobudowlana Macieja Górskiego z Kawęczyna wykonała fundament oraz ogrodzenie kapliczki. Jan Antczak z Ciemienia stworzył ramy do obrazów umieszczonych na budowli. Całości prac dopełniły porządki i nowe nasadzenia roślin wokół kapliczki – tym zajęli się mieszkańcy Milejowa wykonując te prace społecznie. 26 maja 2021 r. w Milejowie odprawiono uroczystą Mszę Świętą wraz z Nabożeństwem Majowym oraz poświęcono odnowioną kapliczkę w Milejowie.

W 2020 roku rozpoczął się proces renowacji kapliczki w Ciemieniu. 25.01.2021 r. podpisano umowę użyczenia terenu, na którym znajdują się kapliczka pomiędzy Zarządem Dróg Powiatowych w Turku, a Gminą Kawęczyn.

W ramach prac w 2021 r. ułożono kostkę, na której postawiono kapliczkę. W kolejnym etapie zdemontowano metalowe elementy i obmurowano kapliczkę cegłą klinkierową (zakupioną w ramach funduszu sołeckiego). Zmieniono również daszek znajdujący się na górze kapliczki. W tych pracach uczestniczyli: Andrzej Papierkowi, Waław Górski oraz Grzegorz Górski. Wszelkie prace wykonali w ramach czynu społecznego. Figurę Matki Bożej zasponsorowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Ciemieniu, podarowano również krzyż oraz kruszywo znajdujące się wokół kapliczki. Ostatni etap obejmował zamontowanie nowego ogrodzenia.

12 września 2021 r. w niedzielę o godz. 11:00 Ks. Kan. Roman Kowszewicz - Proboszcz Parafii Siedmiu Boleści Najświętszej Maryi Panny w Kowalach Pańskich w obecności mieszkańców sołectwa poświęcił odnowioną kapliczkę.

ØUaktualnienie uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków niestanowiących własności gminy Kawęczyn zgodnie z obowiązującymi przepisami dającymi możliwość dotowania także obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

W okresie sprawozdawczym nie było potrzeby zmiany w/w uchwały.

ØDotarcie do jak największej ilości osób/właścicieli obiektów zabytkowych, informując o możliwości dotacji na obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Informacje o zaplanowanych środkach dotacyjnych dostępne były w uchwałach budżetowych, które są powszechnie dostępne, bowiem zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kawęczyn w zakładce Organy władzy publicznej -> Rada Gminy -> Uchwały Rady Gminy.

ØProwadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków: stanowiących własność gminy, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów, na tej podstawie opracowanie planu remontów.

W badanym okresie nie przeprowadzono kontroli.

·Kierunek działań I.3. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

W badanym okresie sprawozdawczym odnowiono 2 kapliczki w Milejowie i Ciemieniu, postawiono 2 pomniki na cmentarzu w Głuchowie oraz udzielono dotacji celowej na konserwację 2 zabytkowych feretronów w kościele pw. Św. Andrzeja w Tokarach Pierwszych (szczegóły wyżej).

Dla priorytetu II: Promocja dziedzictwa kulturowego i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców gminy Kawęczyn przyjmuje się następujące wskaźniki oceniające poziom realizacji programu opieki nad zabytkami:

·Kierunek działań II.1. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

ØOpracowanie programów edukacyjnych adresowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych dotyczących historii, tradycji i zabytków gminy Kawęczyn.

W ramach edukacji o dziedzictwie kulturalnym i historycznym 21.09.2021 r. zorganizowano uroczystość upamiętniającą 80. rocznicę utworzenia Getta Żydowskiego w Czachulcu połączoną z promocją książki pt. „Heidemühle czyli Młyn na wrzosowisku” Pawła Janickiego . W uroczystości brało udział około 150 uczniów ze Szkół Podstawowych z terenu Gminy Kawęczyn z klas VII i VIII.

ØOrganizacja wycieczek edukacyjnych po dzielnicę i miście, dodatkowo organizacja dzielnicowych festynów lub innych imprez integracyjnych w celu lepszego gminy.

Ostatnie tego typu wydarzenie miało miejsce 20 lipca 2019 r. kiedy to odbył się rajd rowerowy Szlakami Gminy Kawęczyn, którego trasa wiodła z Kawęczyna przez Marianów, Siewieruski Wielkie, Milejów, Tokary, Okręglicę, Gozdów, Młyn, Żdżary, Marcjanów, Nowy Świat i zakończyła się w Kawęczynie. Podczas rajdu uczestnicy mogli podziwiać Kościół pw. Św. Andrzeja Apostoła w Tokarach Pierwszych, dwory w Chocimiu, Żdżarach i Kawęczynie, Wiatrak Koźlak w Marcjanowie oraz getto żydowskie w Nowym Czachulcu. Historię w/w zabytków uczestnikom rajdu przybliżył przewodnik.

ØNagłaśnianie, promowanie i informowanie lokalnej społeczności, o ważnych odkryciach konserwatorskich i archeologicznych, w celu budowania tożsamości historycznej oraz kreowania właściwych zachowań wobec dziedzictwa kulturowego.

11 lipca 2020 r. Miłośnicy Dziejów i Tradycji Regionu zebrali się w jednym z leśnych kompleksów Nowego Światu, aby oznaczyć miejsce spoczynku pięciu osób narodowości żydowskiej, które straciły życie podczas II wojny światowej. Na miejsce udała się grupa pasjonatów lokalnej historii, która po ustaleniu dokładnej lokalizacji grobu, ustawiła na nim betonowy znacznik oraz tabliczkę informacyjną. Aby ułatwić dotarcie do mogiły zainteresowanym osobom, dojsie oznaczono strzałkami umieszczonymi na drzewach.

Tego samego dnia Miłośnicy Dziejów i Tradycji Regionu w Kawęczynie tymczasowo oznaczyli krzyżem brzoźowym miejsce w lesie, należącym do miejscowości Dzierbotki, gdzie pochowano dwóch żołnierzy niemieckich zabitych na początku 1945 roku przez żołnierzy radzieckich. Uzyskawszy zgodę właściciela działki, przewiduje się przekazanie informacji o mogile Stowarzyszeniu „Pomost”. Organizacja ta zajmuje się odnajdywaniem miejsc pochówku żołnierzy niemieckich, ich ekshumacją oraz przeniesieniem na cmentarze wojenne.

ØStworzenie „vadamecum” poświęconego zabytkom dla właścicieli obiektów zabytkowych.

W okresie sprawozdawczym nie stworzono „vadamecum”.

ØBieżące zamieszczanie na stronie internetowej gminy dostępnych informacji dotyczących możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, ułatwiających właścicielom i zarządcom obiektów zabytkowych terminowe i prawidłowe składanie stosownych wniosków w dziedzinie dziedzictwa kulturowego gminy.

Gmina Kawęczyn udostępnia informacje, które napływają do urzędu w wyżej wymienionym zakresie na stronie www.kaweczyn.pl .

ØOrganizacja imprez upamiętniających ważne wydarzenia historyczne.

W badanym okresie sprawozdawczym Gmina Kawęczyn organizowała uroczystości upamiętniające ważne wydarzenia historyczne.

·Corocznie organizowane są uroczystości upamiętniające rocznice Uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz rocznice odzyskania przez Polskę Niepodległości. W dwóch parafiach na terenie gminy tj. w Tokarach i Kowalach Pańskich odbywają się msze święte w intencji Ojczyzny oraz składane są kwiaty pod pamiątkowymi tablicami. Kwiaty składają delegacje: samorządu gminy, przedstawicieli jednostek organizacyjnych oraz stowarzyszeń z terenu gminy.

·Ponadto 21.09.2021 r. upamiętniono 80 rocznicę utworzenia getta żydowskiego w Czachulcu połączona z promocją książki pt. „Heidemulle” czyli „Młyn na wrzosowisku – historia getta wiejskiego w Czachulcu Nowym” autorstwa Pawła Janickiego. Uroczystość zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju oraz Kołem Miłośników Dziejów i Tradycji Regionu w Kawęczynie. W wydarzeniu brało udział około 300 osób.

ØOrganizacja warsztatów, konkursów itd. dla młodzieży przybliżających historię, tradycję i zabytki z terenu gminy.

Gmina Kawęczyn zorganizowała w 2021 r. konkurs fotograficzny pt. „MOJA GMINA W OBIEKTYWIE”. Celem konkursu było zachęcenie do poznawania Gminy Kawęczyn, ukazania jej piękna oraz dostrzeganie niezwykłych detali przyrody oraz dziedzictwa. Konkurs skierowany był do wszystkich mieszkańców gminy, w tym także uczniów. Wzięło w nim udział 11 osób. Zwycięskie zdjęcia zostały opublikowane na kalendarzu promocyjnym Gminy Kawęczyn na rok 2021.

ØWydawanie i wspieranie publikacji, folderów promocyjnych, przewodników poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy.

W listopadzie 2019 r. Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalach Pańskich wydała publikację pt. „Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalach Pańskich – w stulecie działalności” autorstwa Bartosza Stachowiaka w której przedstawiona jest także historię miejscowości Kowale Pańskie.

W październiku 2020 r. ukazała się publikacja pt. „Kawęczyniak 1995-2020 czasopismo Samorządu Gminy Kawęczyn” autorstwa prof. Ryszarda Kowalczyka. „Kawęczyniak” to miesięcznik, który wydawany jest nieprzerwanie od 25 lat i relacjonuje wszelkie wydarzenia kulturalne i historyczne, które mają miejsce na terenie gminy Kawęczyn. Miesięcznik dostępny jest bezpłatnie w szkołach, kościołach, placówkach handlowych, przedsiębiorstwach na terenie gminy Kawęczyn.

W 2020 roku Gmina Kawęczyn wydała 2 tomy publikacji pt. „Wspomnień blask” autorstwa Pauliny Woźniak i Jana Nowaka. Tom I wydano w nakładzie 100 egz., natomiast tom II w nakładzie 200 egz. Publikacja zawiera historię naszego regionu zawartą we wspomnieniach mieszkańców Gminy Kawęczyn, którzy przeżyli wojnę oraz czasy komunizmu.

Koszt I tomu to 6.000,00 zł, II tom został ufundowany przez sponsora.

Na październik 2021 roku planowane jest wydanie publikacji pt. „Duchowieństwo parafialne na terenie Gminy Kawęczyn 1521-2021” autorstwa ks. Henryka Witeczaka. Publikacja ta ma ukazać dzieje wspólnot parafialnych nie tylko przez pryzmat instytucji, ale przede wszystkim ludzi – duchownych – którzy je tworzyli. Planowany nakład to 300 egz.

ØStworzenie trasy turystycznej po kapliczkach/figurach/krzyżach znajdujących się na terenie gminy, w postaci mapy z rozmieszczeniem ww. obiektów.

W okresie sprawozdawczym nie stworzono nowej trasy turystycznej.

ØWspieranie działań i ścisła współpraca z Muzeum Miasta Turku im. Józefa Mehoffera oraz ze stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy: „Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju”, „Przyszłość i Rozwój Wsi Ciemień”, „Turkowska Unia Rozwoju - T.U.R. ”.

- Gmina Kawęczyn współpracuje z Muzeum Miasta Turku im. Józefa Mehoffera oraz ze stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy. Dyrektor Muzeum udostępnia liczne materiały źródłowe do publikacji wydawanych przez Gminę Kawęczyn.
- Na terenie Gminy Kawęczyn działa w ramach Stowarzyszenia „Kawęczyńskie Towarzystwo Regionu” Koło Miłośników Dziejów i Tradycji Regionu w Kawęczynie, które w 2020 r. odwiedziło Muzeum w Turku. Podczas spotkania przedstawiono historię miasta Turek. Ponadto Dyrektor Muzeum oraz regionaliści z sąsiednich gmin zapraszani są na spotkania Koła historyków, które odbywają się raz w miesiącu.
- Z inicjatywy członków Koła Miłośników Dziejów i Tradycji Regionu w okresie sprawozdawczym w miesięczniku „Kawęczyniak” ukazywały się liczne artykuły na temat dziedzictwa kulturalnego gminy Kawęczyn.
- Koło wzięło udział w rocznicach upamiętniających mord w Głuchowie i Wilczkowie, którego dopuścili się 9 września 1939 roku żołnierze wehrmachtu.

- 2 marca Koło Miłośników Dziejów I Tradycji Regionu wzięło udział w warsztatach pn. „Dzieje dóbr arcybiskupstwa gnieźnieńskiego w kluczach uniejowskim i tureckim w świetle archiwaliów kościelnych. Od Bulli Gnieźnieńskiej po inwentarze dóbr stołowych metropolitów gnieźnieńskich” prowadzonych przez regionalistę dr Jerzego Łojko. Warsztaty zrealizowano w ramach projektu „Źródła do dziejów miast Wielkopolski przedrozbiorowej - EUROPA NARODÓW” finansowanego przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.
- Ponadto 29.06.2021 r. członkowie koła wysłuchali wykładu pn. “Blaski i cienie dawnej architektury dworskiej: historyczne badania regionalne okiem historyka sztuki” Makarego Górczyńskiego – absolwentem Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego, zajmującego się historią architektury. pn. “Prezentacja obejmowała wiele aspektów dotyczących posiadłości ziemiańskich ze szczególnym uwzględnieniem występujących w tym regionie. Historyk omówił rolę dworów i pałaców jako nieodłącznych elementów krajobrazu kulturowego ziem polskich i europejskiej kultury materialnej.
- Z inicjatywy Stowarzyszenia Kawęczyńskie Towarzystwo Rozwoju oraz Koła Miłośników Dziejów i Tradycji Regionu w Kawęczynie zorganizowano 21.09.2021 r. obchody 80 rocznicę utworzenia getta żydowskiego w Czachulcu połączoną z promocją książki pt. „*Heidemulle*” czyli „*Młyn na wrzosowisku – historia getta wiejskiego w Czachulcu Nowym*” autorstwa Pawła Janickiego – członka Koła.

Na podstawie analizy informacji zawartych w niniejszym sprawozdaniu można stwierdzić, że w okresie od października 2019 r. do września 2021 r. cele zawarte w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019-2022” były realizowane w miarę możliwości dostępnych środków prawnych, ekonomicznych i finansowych. Realizację niektórych zadań uniemożliwiła pandemia koronawirusa.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XL/272/2021
RADY GMINY KAWĘCZYN

z dnia 27 października 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji " Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019 — 2022" za okres 2 lat tj. od października 2019 r. do września 2021 r.

Gmina, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w zakresie zadań własnych realizuje sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Zgodnie z wymogami art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 710, zm. 954) Gmina Kawęczyn od stycznia 2019 r. posiada „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Kawęczyn na lata 2019 – 2022”. Program ten został przyjęty przez Radę Gminy Kawęczyn uchwałą Nr VII/56/2019 z dnia 29 marca 2019 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 24 kwietnia 2019 r. pod pozycją 4226. Realizacja Programu weszła w życie po upływie 14 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, tj. w dniu 9 maja 2015 r.

W myśl art. 87 ust. 5 w/w ustawy Wójt sporządza raz na dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy. Niniejsze sprawozdanie stanowi wypełnienie prawnego zobowiązania Wójta, wynikające z treści ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.